

GEDRAGSCODE VOOR LEDEN VAN HET BESTUUR VAN EEN PENSIOENFONDS

CFA Institute

GEDRAGSCODE VOOR LEDEN VAN HET BESTUUR VAN EEN PENSIOENFONDS

DEZE VERSIE IS VERTAALD VOOR HET GEMAK VAN DE LEZER. IN GEVAL VAN VERSCHILLEN TUSSEN DEZE VERSIE EN DE OORSPRONKELIJKE ENGELSE TEKST, WORDT DE OORSPRONKELIJKE ENGELSE VERSIE ALS DE OFFICIËLE VERSIE BESCHOUWD.

Nederlandse vertaling © 2013

Het CFA Institute is een wereldwijde vereniging van professionele beleggers die de normen van uitmuntendheid in het vak vastlegt. Wij ijveren voor ethisch gedrag in de beleggingssector en zijn een gerespecteerde bron van kennis in de wereldwijde financiële gemeenschap.

Het is onze missie leiding te geven aan het beleggingsberoep over de hele wereld door de hoogste normen van ethica, opleiding en professionele uitmuntendheid te bevorderen ten bate van de maatschappij.

ISBN 978-0-938367-65-9
Juli 2013

Inhoud

Inleiding	1
Gedragscode	3
Richtlijnen voor de gedragscode	4
Bijlage A. Definities	17

Inleiding

Het gedrag van de personen die **pensioenfondsen**¹ besturen heeft een aanzienlijke impact op het leven van miljoenen mensen overal ter wereld die na hun pensionering afhankelijk zijn van hun pensioen voor hun inkomsten. Het is daarom van kritiek belang dat er toezicht wordt gehouden op **pensioenregelingen**, ook wel voorzieningen of fondsen genoemd, door een sterk, goed werkend **bestuur** in overeenstemming met fundamentele ethische principes van eerlijkheid, integriteit, onafhankelijkheid, billijkheid, openheid en competentie.

Gedragcodes die van toepassing zijn op professionele activiteiten zijn standaardpraktijk voor vele succesvolle beleggingsfirma's en worden steeds gebruikelijker bij openbare en privépensioenfondsen. Dergelijke codes worden opgesteld om de prestaties van zowel door privéondernemingen opgezette regelingen als openbare pensioenfondsen te verbeteren. Er is geen universele bestuursstructuur voor beleggingsfirma's, en er is evenmin een bestuursstructuur die op alle pensioenfondsen kan worden toegepast. Verschillende doelen, beperkingen, politieke omgevingen, marktomstandigheden, competenties van managers/**trustees**, overheidsregelingen en veel andere factoren hebben invloed op de geschikte bestuursstructuur voor ieder pensioenfonds.

Deze *Gedragcode voor leden van het bestuur van een pensioenfonds* (de code) beschrijft de beste praktijk voor leden van het bestuur van het pensioenfonds bij het uitvoeren van hun taken voor het pensioenfonds. Het bestuur van elk pensioenfonds, openbaar of privé, dat de code aanneemt, geeft blijk van toewijding aan het belang van de **deelnemers** en **begunstigden**.

De code geeft richtlijnen voor de *personen* die toezicht houden op het beheer van het fonds wat hun persoonlijke taken en verantwoordelijkheden betreft en is niet bedoeld als vervanging van de totale beleidslijnen en procedures die voor het bestuur van het pensioenfonds zijn vastgesteld. Het opnemen van de fundamentele ethische principes die deze code bevat benadrukt echter de beste ethische praktijk en versterkt deze beleidslijnen en procedures.

Afhankelijk van de aard en het soort pensioenfonds kunnen leden van het bestuur verantwoordelijk zijn voor toezicht op het beheer van uitkeringen en het besluitvormingsproces wat beleggingen van het fonds betreft. Alle principes die in deze code worden geschetst, gelden in gelijke mate voor de taken van de functionarissen in elk van deze functies.

¹ Vetgedrukte tekst geeft termen aan die in Bijlage A zijn gedefinieerd.

In dit document worden pensioenregelingen en -fondsen gezamenlijk ‘regelingen’ of ‘fondsen’ genoemd en worden de personen die leden van het bestuur van de regelingen of fondsen zijn, ‘trustees’ genoemd.

Gedragcode

Trustees van pensioenfonds

1. Handelen te goeder trouw en in het belang van de deelnemers en begunstigen van de regeling.
2. Handelen met behoedzaamheid en redelijke zorg.
3. Handelen met vakkundigheid, competentie en toewijding.
4. Handhaven onafhankelijkheid en objectiviteit door onder andere belangenconflicten te vermijden, zich te onthouden van 'self-dealing', en ieder geschenk te weigeren waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat het hun loyaliteit zal beïnvloeden.
5. Houden zich aan alle toepasselijke wetten, regels en voorschriften, met inbegrip van de voorwaarden van de documenten van het fonds.
6. Gaan billijk, objectief en onpartijdig om met alle deelnemers en begunstigen.
7. Handelen op een wijze die consistent is met de vastgestelde missie van het fonds en de beleidslijnen die deze missie ondersteunen.
8. Beoordelen regelmatig de efficiëntie en effectiviteit van het succes van het fonds wat betreft het bereiken van doelen, met inbegrip van het evalueren van de prestaties en handelingen van de dienstverleners van het fonds, zoals beleggingsmanagers, consultants en actuarissen.
9. Zorgen dat de informatie over het fonds, de deelnemers en begunstigen vertrouwelijk blijft.
10. Communiceren met deelnemers, begunstigen en toezichhoudende autoriteiten op tijdige, nauwkeurige en transparante wijze.

Richtlijnen voor de gedragscode

1. Handelen te goeder trouw en in het belang van de deelnemers en begunstigden van de regeling.

Het belangrijkste doel van het pensioenfonds is te dienen als een veilige bron van inkomsten voor gepensioneerden. De trustees van een pensioenfonds hebben als belangrijkste functie te handelen in het voordeel van de deelnemers en begunstigden van het fonds. De trustees vervullen deze functie door ernaar te streven de activa van het pensioenfonds te beschermen en te doen toenemen om maximaal voordeel aan de deelnemers en begunstigden van het fonds te verschaffen.

Om in het belang van de deelnemers en begunstigden te handelen, zal een effectieve trustee:

- Rekening houden met de verschillende soorten begunstigden die relevant zijn voor elk pensioenfonds, met inbegrip van **toekomstige begunstigden** en gepensioneerden. Vaak zoeken de trustees naar een evenwicht tussen het nemen van voldoende risico om een langetermijnrendement op te leveren dat de verhoging van uitkeringen kan ondersteunen voor bijdragende deelnemers die in de toekomst begunstigden worden, en het vermijden van een risiconiveau dat de veiligheid van de betalingen aan bestaande gepensioneerden in gevaar brengt.
- Het voordeel voor de deelnemers aan het fonds en de begunstigden boven dat van de **sponsor** van het pensioenfonds stellen zelfs als de trustee een werknemer is van of tot het bestuur van het pensioenfonds is benoemd door de sponsor van het fonds.
- Er rekening mee houden of de positie van het fonds wordt versterkt door een belegging of actie en zich niet laten beïnvloeden door andere overwegingen, zoals het belang van de werkgever/sponsor van het pensioenfonds of andere externe instellingen (bijv. vakbonden of politieke partijen).

Trustees die uitsluitend trachten de positie van deelnemers en begunstigden te versterken, kunnen echter andere overwegingen niet negeren, zoals het effect van de beslissingen van de trustees op de financiële gezondheid en levensvatbaarheid van de sponsor van het fonds of de impact ervan op beleggingen van het fonds.

Bij het uitvoeren van hun verantwoordelijkheden, zullen effectieve trustees:

- Rekening houden met de verdere doelen: een geschikte match tussen de activa en passiva van het fonds verzekeren, stabiele financieringskosten in de tijd handhaven, beheerskosten laag houden, en uitkeringen betalen bij overlijden, invaliditeit, pensionering of andere speciale omstandigheid van leden van het fonds.
- De activiteiten van het fonds zodanig uitvoeren dat de sponsor van het fonds niet onnodig financieel wordt belast, en het belang van de leden van het fonds goed wordt behartigd zonder overmatige last voor de sponsor van het fonds.
- Rekening houden met de positie van andere stakeholders bij het uitvoeren van hun taken voor het fonds. Als de toepasselijke wet dit toestaat, is het aanvaardbaar dat een trustee rekening houdt met de impact die de belegging van activa van het fonds kan hebben, bijvoorbeeld het scheppen van banen of het stimuleren van industrie in de lokale omgeving, zolang het belang van de deelnemers en begunstigden voorop blijft staan.
- Rekening houden met alle relevante risico- en waardefactoren die geschikt worden geacht bij het opstellen van de beleggingsstrategie van het fonds. Naast de typische financiële maatregelen, kunnen deze factoren milieu- en sociale kwesties en kwesties op het gebied van bedrijfsbestuur omvatten.

2. Handelen met behoedzaamheid en redelijke zorg.

Effectieve trustees geven blijk van de zorg en behoedzaamheid die nodig zijn om aan hun verplichtingen tegenover de deelnemers en begunstigen van het pensioenfonds te voldoen. Het betrachten van behoedzaamheid betekent dat wordt gehandeld met de mate van zorg, bekwaamheid en toewijding die iemand die in een dergelijke hoedanigheid handelt en die bekend is met dergelijke zaken onder dezelfde omstandigheden zou toepassen.

In de context van optreden als trustee, vereist behoedzaamheid:

- Op oordeelkundige wijze handelen om te voorkomen dat deelnemers en begunstigen van het fonds worden geschaad.
- Te goeder trouw handelen, zonder ongepast motief of doel.
- Consistent gezag en discretie uitoefenen.
- De beleggingsparameters volgen die in de documenten van het fonds en de toepasselijke voorschriften zijn uiteengezet.
- Over gepaste kennis en vaardigheid beschikken om een evenwicht te vinden tussen risico en rendement door geschikte niveaus van diversificatie te zoeken.

Pensioenfondsen hebben gewoonlijk experts om de beslissingen van hun trustees te adviseren, leiden en implementeren. Zowel interne staf als **externe consultants** worden voor dit doel ingehuurd. Deze 'aangewezen personen' werken daarmee als partners samen met de trustees om de in deze code uiteengezette verantwoordelijkheden uit te voeren. Externe dienstverleners en professionele consultants hebben echter waarschijnlijk minder verantwoordelijkheid of gevestigd belang in het resultaat van handelingen die uit hun advies voortkomen.

Trustees kunnen op externe dienstverleners en professionele consultants vertrouwen mits de trustees redelijke en toegewijde pogingen hebben gedaan om

- Te bepalen dat de dienstverleners met de gepaste vaardigheid, competentie en toewijding handelen.
- Te bepalen dat de externe experts onafhankelijk en vrij van belangenconflicten zijn en de juiste motieven hebben om in het belang van de deelnemers van het fonds te handelen.
- Ervoor te zorgen dat de beslissingen van de aangewezen personen een redelijke en voldoende basis hebben en dat het beslissingsproces voldoende wordt gedocumenteerd.

De trustees kunnen ook overwegen:

- Deskundige trustees aan te stellen.
- Intern personeel met kennis van belegging aan te nemen die als interne consultant kunnen optreden.
- Een intern beleggingsteam op te zetten om het fonds direct te beheren.

Hoewel het delegeren van bepaalde verantwoordelijkheden van de trustees aan experts een verstandige optie is, behouden de trustees echter de uiteindelijke plicht als vertrouwenspersoon en de verantwoordelijkheid om de experts te controleren en ervoor te zorgen dat de gedelegeerde verantwoordelijkheden correct worden uitgevoerd.

3. Handelen met vakkundigheid, competentie en toewijding.

Vakkundigheid en toewijding vereisen dat de trustees vakkundig zijn op het gebied van de zaken en taken die hun zijn opgedragen. Onbekendheid met een situatie of een onjuiste handelwijze bij zaken waarvoor de trustee verantwoordelijk is of waarvan deze ten minste op de hoogte moet zijn, is in strijd met deze code. Ongepaste of onverstandige beslissingen kunnen kostbaar zijn voor het pensioenfonds en schade toebrengen aan de deelnemers en begunstigden van het fonds. Voordat maatregelen worden genomen ten behoeve van het fonds, moeten effectieve trustees en/of de door hen aangewezen personen de potentiële beleggingskansen analyseren en alleen handelen nadat ze zich met gepaste zorgvuldigheid ervan hebben verzekerd dat ze voldoende kennis hebben over specifieke beleggingen of strategieën.

Effectieve trustees hebben kennis van en inzicht in:

- Trust- en pensioenwetgeving.
- Financiering en verplichtingen van pensioenfondsen.
- De beleidsregels van het fonds.
- De strategieën waarin het fonds investeert.
- Beleggingsonderzoek en zullen rekening houden met de aangenomen veronderstellingen, zoals risico's, inflatie en rendementspercentage, evenals de grondigheid van de uitgevoerde analyse, de tijdigheid en volledigheid van de informatie, en de objectiviteit en onafhankelijkheid van de bron.
- De basisstructuur en functie van de geselecteerde beleggingen en effecten waarin het fonds belegt.
- Hoe beleggingen en effecten worden verhandeld, hun liquiditeit en alle andere risico's (met inbegrip van tegenpartijrisico).

Het niveau van een dergelijke analyse hangt af van de beleggingsstijl en -strategie die het fonds toepast. Voor bepaalde soorten beleggingen, zoals hedgefondsen, private equity of gecompliceerdere financiële derivaten, is grondiger onderzoek en inzicht nodig dan voor de fundamentele beleggingen, zoals zuivere en transparante aandelenbeleggingen, vastrentende waarden of beleggingsfondsen. De trustees kunnen advies aan experts of professionelen vragen als ze menen dat ze niet de nodige vakkennis hebben om een geïnformeerde beslissing te nemen.

De trustees mogen niet voor de begunstigen handelen, of nalaten te handelen, als ze niet voldoende inzicht of kennis hebben.

- Van de trustees wordt verwacht dat ze gebruik maken van de nodige training of educatieve gelegenheden om ervoor te zorgen dat het niveau van hun kennis en inzicht van pensioenen en beleggingen up-to-date blijft.
- De huidige trustees en de sponsor van het pensioenfonds zijn ervoor verantwoordelijk om te verzekeren dat nieuwe trustees de juiste training en opleiding krijgen om hun taken te vervullen.

4. Handhaven onafhankelijkheid en objectiviteit door onder andere belangenconflicten te vermijden, zich te onthouden van 'self-dealing', en ieder geschenk te weigeren waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat het hun loyaliteit zal beïnvloeden.

Effectieve trustees streven ernaar werkelijke en potentiële belangenconflicten tussen hun werk met het pensioenfonds en andere persoonlijke of externe belangen te vermijden. Er zijn vele en diverse soorten belangenconflicten, maar de belangen van de deelnemers en begunstigen van het pensioenfonds gaan voor.

Effectieve trustees

- Streven ernaar zelfs maar de schijn van ongepastheid te vermijden. Externe taken of verantwoordelijkheden mogen geen invloed hebben op beslissingen omdat de trustee in de eerste plaats handelt voor de begunstigen en deelnemers van het fonds.
- Zorgen ervoor dat hun plichten voor het pensioenfonds voorgaan boven hun loyaliteit aan de sponsor die hen heeft aangesteld (zoals de sponsor van een bedrijfsfonds of een vakbond).
- Vragen niet om politieke bijdragen van dienstverleners aan het fonds, noch persoonlijk noch uit naam van een ander.
- Zorgen dat politieke belangen, filosofie of loyaliteit aan een politieke partij geen invloed hebben op beslissingen die uit naam van het fonds worden gemaakt.
- Zorgen dat ze niet in een positie komen waar hun belangen en de belangen van het pensioenfonds met elkaar in strijd zijn. Trustees die ook deelnemers of begunstigen van een pensioenfonds zijn, moeten voorzorgsmaatregelen nemen om alle persoonlijke winst ten koste van het fonds te vermijden.
- Maken geen gebruik van het prestige of de invloed van hun functie voor persoonlijke winst of voordeel.

- Vermijden arbeids- of contractuele relaties met, of belangen in, bedrijven die diensten aan het pensioenfonds verlenen.
- Zijn niet betrokken bij beslissingen wat betreft het al dan niet ontslaan van werknemers van dergelijke bedrijven en stemmen ook verder niet op zaken die betrekking hebben op de bedrijven van de trusteees.
- Weigeren alle geschenken of voordelen als redelijkerwijs verwacht kan worden dat deze hun onafhankelijkheid, objectiviteit of loyaliteit zullen beïnvloeden.
- Zorgen dat ze geen geschenk, dienst, gunst, entertainment of iets anders van waarde ontvangen of aannemen van iemand die momenteel in dienst is van of zaken wil doen met het pensioenfonds, als redelijkerwijs verwacht kan worden dat dit een beslissing zal beïnvloeden of als een beloning zal worden beschouwd. Het bestuur moet een schriftelijk beleid opstellen waarbij het aanvaarden van geschenken en entertainment in diverse contexten wordt beperkt.
- Weigeren geschenken of entertainment van meer dan een minimale waarde te aanvaarden van dienstverleners, consultants, potentiële beleggingsdoelen of andere zakenpartners. Het bestuur van pensioenfondsen moet bepalen wat de minimumwaarde is en moet de toepasselijke voorschriften raadplegen, die kunnen helpen bij het vaststellen van limieten. Het bestuur moet ook een meldingsmechanisme opzetten voor het melden van geschenken en overwegen om limieten te stellen (bijv. een bedrag per tijdperiode, per leverancier) voor het aannemen van dergelijke geschenken, en het aannemen van geschenken in contanten verbieden.

Voor zover conflicten niet kunnen worden vermeden, erkennen effectieve trusteees dit en nemen ze passende maatregelen om het conflict aan te pakken, zoals

- Alle werkelijke of schijnbare belangenconflicten melden.
- Niet stemmen of zich uitsluiten van besprekingen wanneer ze daarmee in direct conflict zijn.
- Ervoor zorgen dat het pensioenfonds procedures heeft om met al dergelijke conflicten om te gaan en ze te melden. De beleidslijnen moeten passend zijn voor de omstandigheden en de mate van controle die de trusteees over de handelsbeslissingen van het fonds hebben.
- Het aannemen van alle geschenken en entertainment documenteren en aan het pensioenfonds melden.

- Het belangrijkste principe is dat trustees in het belang van de deelnemers van het pensioenfonds moeten handelen en alle belangenconflicten moeten melden.

De persoonlijke en zakelijke relaties die ontstaan tussen de trustees onderling of tussen trustees en externe experts, zoals **beleggingsbeheerders**, zijn een immaterieel activum dat ten behoeve van het fonds moet worden gebruikt. Het fonds moet beleidsregels aannemen om vroegere trustees te verbieden gebruik te maken van informatie die ze hebben gekregen over het fonds of van relaties met huidige trustees, beleggingsbeheerders of andere experts voor persoonlijk voordeel.

5. Houden zich aan alle toepasselijke wetten, regels en voorschriften, met inbegrip van de voorwaarden van de documenten van het fonds.

Het bestuur van het pensioenfonds, waarbij de macht berust om het pensioenfonds te beheren en te administreren, is verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden van de overeenkomst, de statuten, het reglement, contract, de trustakte en andere bijbehorende basisdocumenten. In het algemeen werken pensioenfondsen in een complexe, afwisselende en snel veranderende overheidsomgeving. Gewoonlijk wordt van trustees niet verwacht dat ze de nuances van technische, complexe wetgeving beheersen of experts worden in het naleven van pensioenvoorschriften.

Effectieve trustees

- Raadplegen professionele adviseurs die het fonds inhuurt om technische expertise over de toepasselijke wetgeving en voorschriften te verschaffen.
- Onderzoeken regelmatig of en verzekeren dat het pensioenfonds beleidsregels en procedures op het gebied van naleving heeft aangenomen en bijgewerkt, die moeten garanderen dat de wetten en voorschriften waaraan het pensioenfonds is onderworpen, worden nageleefd.
- Melden alle verdachte illegale, onethische of financiële onregelmatigheden aan de betreffende partijen, met inbegrip van de interne controleur van het fonds.

Beleidsregels en procedures zijn kritieke hulpmiddelen die ervoor zorgen dat pensioenfondsen voldoen aan de wettelijke en ethische vereisten. Specifieke beleidsregels en procedures van het pensioenfonds vullen de op fundamentele principes gebaseerde ethische concepten aan die in deze code zijn vervat. Gedocumenteerde nalevingsprocedures zullen de trustees helpen bij het vervullen van de in deze code genoemde verantwoordelijkheden.

6. Gaan billijk, objectief en onpartijdig om met alle deelnemers en begunstigten.

Om het vertrouwen te behouden dat de begunstigten van het pensioenfonds in hen stellen, gaan de trustees met alle deelnemers en begunstigten van het fonds op billijke en objectieve wijze om. Effectieve trustees geven geen voorkeursbehandeling aan begunstigten binnen een bepaalde categorie leden en ze begunstigen de ene categorie op geen enkele wijze boven de andere. Veel fondsen hebben verschillende soorten deelnemers: **bijdragende leden** die bijdragen geven en hun pensioen opbouwen, niet meer bijdragende leden die niet meer werken maar hun activa niet hebben overgedragen en in de toekomst een uitkering zullen krijgen als ze de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, en **gepensioneerden**, met inbegrip van echtgenoten van overleden leden, die momenteel een pensioenuitkering krijgen. Effectieve trustees wegen de belangen van alle soorten leden tegen elkaar af en behandelen alle categorieën leden billijk.

7. Handelen op een wijze die consistent is met de vastgestelde missie van het fonds en de beleidslijnen die deze missie ondersteunen.

Effectieve trustees ontwikkelen en implementeren uitvoerige schriftelijke beleidsregels voor belegging waarin de missie, overtuigingen en strategische beleggingsplannen worden uiteengezet waardoor de beleggingsbeslissingen van het fonds worden geleid (de ‘beleidsregels’).

Trustees

- Stellen schriftelijke beleidsregels op waarin een bespreking van risicotolerantie, rendementsdoelen, vereiste liquiditeit, lasten, belastingoverwegingen en alle juridische, regulatorische of andere unieke omstandigheden zijn opgenomen.

- Evalueren het beleggingsbeleid van het fonds en keuren dit goed wanneer nodig, maar ten minste jaarlijks, om te verzekeren dat het beleid up-to-date blijft.
- Voeren alleen beleggingshandelingen uit die overeenkomen met de verklaarde doelen en beperkingen van deze vastgestelde beleidsregels van het fonds.
- Overwegen de geschiktheid van beleggingen in het licht van de behoeften van het pensioenfonds, de toekomstige (of verwachte) lasten, risicotolerantie en diversificatiedoelen.
- Selecteren beleggingsopties binnen de context van de vastgelegde mandaten of strategieën en de geschikte toewijzing van activa.
- Stellen beleidskaders vast voor het toerekenen van risico voor zowel het risico van het beleid wat betreft de mix van activa als actief risico, naast kaders waarbinnen de prestaties van de beleidsregels wat betreft de mix van activa en het risico van het totale pensioenfonds worden gecontroleerd.
- Streven ernaar de juiste mengeling van beleggingen te bereiken gebaseerd op de soms concurrerende belangen onder de verschillende categorieën leden van het fonds, terwijl ze zich richten op stabiliteit en groei op lange termijn.
- Voeren de voorwaarden van het fonds uit en houden zich daarbij aan alle aanvullende wettelijke of overheidsvoorschriften.

8. Beoordelen regelmatig de efficiëntie en effectiviteit van het succes van het fonds wat betreft het bereiken van doelen, met inbegrip van het evalueren van de prestaties en handelingen van de dienstverleners van het fonds, zoals beleggingsmanagers, consultants en actuarissen.

Effectieve trustees hebben de kennis en het inzicht om de prestaties van de beleggingsbeheerders van het fonds kritisch te evalueren en controleren.

Trustees

- Stellen gedisciplineerde beslissingsregels op voor het in dienst nemen, ontslaan en inhuren van beleggingsbeheerders die een focus op beleggingen op lange termijn stimuleren in overeenstemming met de verklaring betreffende het beleggingsbeleid van het fonds. Beslissingen over in dienst nemen en ontslaan moeten worden genomen aan de hand van goed doordachte criteria waaronder prestaties, organisatorische of operationele kracht, personeelskwaliteit en andere overwegingen.
- Zorgen ervoor dat de beleggingsentiteit die de activa van het fonds beheert bevoegd personeel in dienst heeft en voldoende menselijke en technologische hulpmiddelen inzet om beleggingsbeslissingen en -maatregelen grondig te onderzoeken, analyseren, implementeren en controleren.
- Zorgen ervoor dat beleggingsbeheerders en consultants die door het fonds worden ingehuurd geschikte nalevings- en professionele normen aannemen en naleven.
- Zorgen ervoor dat het pensioenfonds geschikte controleprocedures voor beleggingsbeheerders handhaaft.

- Evalueren regelmatig de prestatiebeoordelingen van beleggingsbeheerders met betrekking tot de verklaring betreffende het beleggingsbeleid van het fonds, gewoonlijk elk kwartaal maar ten minste jaarlijks.

De trustees kunnen de selectie en controle van beleggingsbeheerders delegeren aan een beleggingscommissie of professionele staf zolang de trustees essentiële verantwoordelijkheden betreffende toezicht en beleidsvorming behouden.

9. Zorgen dat de informatie over het fonds, de deelnemers en begunstigden vertrouwelijk blijft.

Effectieve trustees houden alle informatie die hun is meegedeeld in de context van hun taken wat betreft het fonds in strikt vertrouwen en nemen alle redelijke maatregelen om deze vertrouwelijkheid te bewaren. Deze geheimhouding geldt voor informatie in verband met individuele deelnemers en begunstigden van het fonds en voor alle informatie die het concurrentievermogen van het fonds kan aantasten (bijv. gedetailleerde informatie over effectentransacties, beleggingsdeelnemingen, private-equitytransacties en fusies en overnames). Effectieve trustees zorgen ervoor dat het fonds een privacybeleid heeft dat bepaalt hoe vertrouwelijke informatie over het pensioenfonds zal worden verzameld, gebruikt, opgeslagen en beschermd en moeten ervoor zorgen dat dit beleid ook geldt voor externe tussenpersonen en gevolmachtigden.

10. Communiceren met deelnemers, begunstigen en toezichthoudende autoriteiten op tijdige, nauwkeurige en transparante wijze.

Volledige en billijke verschaffing van relevante informatie is een fundamenteel ethisch principe van kapitaalmarkten en de bedrijfstak van beleggingsdiensten. Het ontwikkelen en handhaven van duidelijke, tijdige en grondige communicatiepraktijken is van kritiek belang voor het verlenen van financiële diensten van hoge kwaliteit aan de deelnemers en begunstigen van het fonds.

De trustees zijn ervoor verantwoordelijk:

- Om te verzekeren dat de informatie die ze aan de deelnemers en begunstigen van het fonds verschaffen correct, pertinent en volledig is.
- Geen enkel aspect van hun diensten of activiteiten in mededelingen, met inbegrip van mondelinge beweringen, elektronische communicatie of schriftelijk materiaal (in het openbaar verspreid of niet), verkeerd voor te stellen.

Mededelingen aan deelnemers en begunstigen worden gewoonlijk verschaft volgens een regelmatig tijdschema en door het pensioenfonds, niet door de individuele trustees. Toch zorgen effectieve trustees ervoor dat alle mededelingen aan de deelnemers en begunstigen van het fonds tijdig, relevant, volledig en nauwkeurig zijn. Als het pensioenfonds belangrijke veranderingen overweegt, zoals het verplicht stellen van een hogere pensioengerechtigde leeftijd, het verlagen van het percentage van toekomstige uitkeringen, of het afsluiten van het fonds voor nieuwe leden, zullen de trustees deze informatie ver van tevoren meedelen zodat de betrokken partijen de kans krijgen om inbreng te geven. Onder andere soorten informatieverstrekking hebben de trustees de plicht om informatie over prestaties te geven die een billijke weergave is van de beleggingsreputatie van het fonds en waarbij relevante factoren zijn inbegrepen. De trustees zijn ervoor verantwoordelijk het informatiebeleid van het fonds na te leven door gevraagde informatie tijdig in te dienen. Om effectief te zijn, moet de informatie in duidelijke taal worden gesteld en verstrekt op een wijze die de informatie doelmatig meedeelt.

Bijlage A

Definities

Begunstigden. Personen die niet langer bijdragen aan het pensioenfonds maar die uitkeringen ontvangen.

Beleggingsbeheerder. Een persoon of rechtspersoon die door het pensioenfonds is ingehuurd om de activa van het fonds te investeren.

Bestuur. De groep personen of de rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het beheer en de bescherming van de activa van het pensioenfonds.

Bijdragend lid. Zie **Deelnemers**.

Deelnemers. Personen die aan het pensioenfonds deelnemen door bijdragen te geven maar die nog geen uitkering ontvangen.

Externe consultant. Een persoon of entiteit buiten het pensioenfonds die is ingehuurd om professionele diensten aan het fonds te verlenen, met inbegrip van helpen bij het selecteren van beleggingsbeheerders.

Gepensioneerden. De personen die pensioenuitkeringen van het fonds ontvangen.

Niet meer bijdragend lid of toekomstige begunstigde. Personen die in de toekomst in aanmerking komen voor uitkeringen maar die niet langer bijdragen.

Pensioenfonds of Pensioenregeling. Een regeling waarbij een openbare of privéwerkgever, zoals een onderneming, vakbond of overheidsinstelling, aan de werknemers na hun pensionering inkomen verschaft via uitgestelde vergoeding.

Sponsor van het fonds. De entiteit die het pensioenfonds opzet en de leden van het fonds in dienst heeft.

Trustee. Een persoon die in het bestuur van een pensioenfonds of -regeling zit.

De *Gedragscode voor leden van het bestuur van een pensioenfonds* (de code) is een gezamenlijke poging om een professionele gedragscode te ontwikkelen voor personen die in het bestuur van pensioenfondsen zitten. CFA Institute heeft vertegenwoordigers van een aantal organisaties uit de bedrijfstak uitgenodigd om deel te nemen aan een werkgroep onder leiding waarvan het aanvankelijke concept van de code is opgesteld. We zijn erkentelijk voor de volgende groepen die aan de inspanningen van de werkgroep hebben bijgedragen: de Council of Institutional Investors (Verenigde Staten), de National Association of Pension Funds (Verenigd Koninkrijk), de Nederlandse Vereniging van bedrijfstakpensioenfondsen, het Zwitserse Verbond van pensioenfondsen, de Hong Kong Retirement Schemes Association en de Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling. We zijn ook erkentelijk voor de inspanningen van personen en organisaties die het document hebben doorgenomen en hun bijdragen hebben ingezonden tijdens de periode voor openbare opmerkingen.

CFA Institute

Kurt Schacht, JD, CFA

Uitvoerend directeur

Afdeling Normen en Financiële Marktintegriteit

Jonathan Stokes, JD

Directeur

Normen Praktijkontwikkeling en Opleiding

www.cfainstitute.org/ethics

NOORD- EN ZUID-AMERIKA

(800) 247 8132 phone (VS en Canada)

+1 434 951 5499 TELEFOON

+1 434 951 5262 FAX

560 Ray C. Hunt Drive
Charlottesville, VA, 22903-2981
USA

477 Madison Avenue
21st Floor
New York, NY, 10022-5802
USA

AZIË PACIFIC

+852 2868 2700 TELEFOON

+852 8228 8820 INFO HOTLINE

+852 2868 9912 FAX

23/F, Man Yee Building
68 Des Voeux Road
Central, Hong Kong SAR

EUROPA

+44 (0) 20 7330 9500 TELEFOON

+44 (0) 20 7330 9501 FAX

131 Finsbury Pavement
7th Floor
London, EC2A 1NT
United Kingdom

Square de Meeûs 38/40
1000 Brussels, Belgium

ISBN 978-0-938367-65-9

